

Türkiye'de Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması Konusunda Kapasite Geliştirme Projesi

PROJENİN KÜNYESİ

Destekleyen Kurum: Almanya Federal Çevre, Doğa Koruma, İnşaat ve Nükleer Güvenlik Bakanlığı (BMUB), Uluslararası İklim Koruma Girişimi (IKI) çerçevesinde

Partner Bakanlık: Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Uygulayıcı: Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ)

Proje süresi: 2013 - 2018

PROJE HAKKINDA

Projenin genel amacı, Türkiye endüstrisinin, ilgili AB Mevzuatına büyük ölçüde uyumlu olarak 2012'de yürürlüğe girmiş olan "Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkındaki Yönetmelik" kapsamında sera gazı emisyonu izleme, raporlama ve doğrulama sistemi (İRD) altyapısını oluşturmak ve kapasite geliştirme faaliyetleri yürütmektir. İRD sistemi ile, Türkiye'deki sera gazı emisyonları ile ilgili gelecekte ETS ve benzeri sera gazı azaltım faaliyetlerinde ve diğer iklim değişikliği ile mücadele politikalarına temel teşkil edebilecek güçlü bir veri tabanı oluşturulacaktır. Proje kapsamında, Türkiye Çevre Koruma Vakfı'nın (TÜÇEV) çatısı altında kurulan Karbon Yönetimi ve Eğitim Merkezi (KAREM) aracılığıyla sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına (İRD) yönelik eğitim ve seminerler düzenlenmektedir.

Proje ile ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesindeki uzmanlara İRD sisteminin yönetimi ve geliştirilmesi için bilgilendirme sağlanmaktadır. Türkiye'deki İRD sistemi bulunduğu coğrafi bölgede iyi bir örnek teşkil edecek olup, bu amaçla bahse konu sistemin kurulmasına yönelik bilgi transferini, öncelikli olarak Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EIT) ve Karbon Piyasalarına Hazırlık Ortaklığı (PMR) üyesi ülkelere olacak şekilde, sağlamayı hedeflemektedir.

Çıktılar

- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı işbirliği ile, İRD sisteminin uygulanması konusunda ilk adım başarıyla atılmış durumdadır. Projenin ilk yıllarında, yönetmelik kapsamına giren; izleme planı ve yıllık emisyon raporlarını sunmaları beklenen tesislere yönelik olarak, toplamda bine yakın katılımcı ile sektörlere özgü eğitimler gerçekleştirilmiştir. Bu katılımcılar aldıkları eğitim sonrasında izleme planı ve yıllık emisyon raporlarını hazırlayabilecek yetkinliğe ulaşmışlardır. Böylelikle, ulusal İRD sistemi çerçevesinde sera gazı emisyonlarını raporlamaya yönelik önemli bir adım atılmıştır.
- Proje, eğitim faaliyetlerini KAREM işbirliği ile sürdürmektedir. Bu bağlamda yeterli eğitici desteğini sağlamak adına eğitimcilerin eğitimi, tesislere yönelik ETS, sera gazı izleme raporlama, piyasa mekanizmaları, doğrulama süreçleri, karbon ayak izi hesaplama gibi eğitim aktiviteleri ve eğitim modüllerinin oluşturulması planlanmaktadır.
- Yönetmelik temel alınarak, tesislerin izleme planlarını ve doğrulanmış emisyon raporlarını sunabilmeleri için online bir veri yönetim sistemi oluşturulmuştur. Konu ile ilgili, tesislere destek olmak amacıyla birçok yardımcı doküman (İzleme Planı Kılavuzu, Yıllık Emisyon Raporlama Kılavuzu, Doğrulama Kılavuzu, Sektöre Özgü Hesaplama Örnekleri, Elektronik İzleme Planı Sistem Kılavuzu ve Elektronik Yıllık Emisyon Raporu Sistem Kılavuzu) hazırlanmış ve yayınlanmıştır.
- Proje kapsamında proje paydaşlarını, kamu kurumlarını ve sektör temsilcilerini hedef alan çeşitli bilgilendirme etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, COP 21 sonrası Paris Anlaşması etkinliği olarak, 11 Mayıs 2016 tarihinde Ankara'da Paris Anlaşması ve etkin uygulanabilirliği için gerekli eylemler ile ilgili bir tartışma platformu sağlamak amacıyla "Paris'ten Antalya'ya - Yeni İklim Değişikliği Rejimi" başlıklı üst düzey uluslararası bir panel düzenlenmiştir. Bu bağlamda, Paris Anlaşması ve Ulusal

Katkı Niyeti (INDC) ile ilgili toplumsal bilinci artırmaya yönelik konferansların ve seminerlerin düzenlenmeye devam edilmesi öngörülmektedir.

- Farkındalığı artırmak, kılavuzlara kolay erişim sağlamak ve proje aktivitelerini duyurmak adına bir internet sitesi (<http://www.carbon-turkey.org>) hayata geçirilmiştir; planlanan etkinlikler, haberler ve güncellemeler de kamuoyunun ilgisini çekmek için bu web sitesi aracılığı ile duyurulmaktadır.
- Proje faaliyetleri kapsamında, Afganistan, Azerbaycan, Tacikistan, Fas, Güney Afrika, İran, Pakistan, Tunus, Ukrayna ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden sera gazı emisyonları ve ilgili konularda çalışan kamu kurum ve kuruluşlarından uzmanların katılımı ile "Sera Gazlarına yönelik İRD Sisteminin Uygulanması, Geliştirilmesi ve ETS" konulu Uluslararası Yaz Okulu, 26 Eylül ve 1 Ekim 2016 tarihleri arasında İzmir'de gerçekleştirilmiştir. Düzenlenen bu yaz okulu ile, ulusal İRD uygulayıcıları ile uluslararası uzmanlar arasında iletişim kurulması, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke temsilcilerinin deneyim alışverişinde bulunmaları ve kendi yaklaşımlarını geliştirmeleri sağlanmıştır.
- Projenin gelecekteki faaliyetlerinin bir parçası olarak, KAREM'in bir eğitici havuzu oluşturabilmesi adına "eğiticilerin eğitimi" aktivitesi ile desteklenmesi, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Referans Laboratuvarı personelinin eğitimler ile kapasitelerinin geliştirilmesi öngörülmektedir. Aynı zamanda, Türkiye'deki İRD sisteminin etki alanını sisteme dâhil edilecek yeni sektörler ile genişletmesi, bunun yanı sıra, EİT bölgesi ve PMR ülkelerinde İRD sisteminin kurulmasına yönelik elde edilen bilgi ve deneyimin paylaşılması hedeflenmektedir. Son olarak, ETS konusunda eğitim modüllerinin geliştirilmesi, broşürlerinin hazırlanması ve Türkiye'de tesislere yönelik seminerler düzenlenmesi yoluyla ETS üzerine kapasite geliştirme çalışmalarının yürütülmesi proje süresince hedeflenmiş durumdadır.

PROJENİN HEDEFİ

Projenin beş temel hedefi aşağıda yer almaktadır:

- 1.T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından online bir veri yönetim sistemi aracılığıyla sera gazı emisyonlarının takibi ve yönetimi
- 2.Sanayi tesisleri için, sektöre özel İRD kılavuzları ve İRD'ye ilişkin diğer yasal çerçevelerin uygulanması
- 3.İlgili paydaşların sektörel İRD süreçleri için sorumluluk üstlenmesi
- 4.Sera gazı emisyonları azaltım tedbirlerine ilişkin politikalara katkı sağlanması
- 5.İRD sistemi tecrübesinin diğer ülkeler ile paylaşılması

Yaklaşım

Proje çerçevesinde kamu çalışanlarına ve özel sektör temsilcilerine yönelik, sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması ile ilgili eğitimler sağlanmaktadır. Ayrıca tesislere yönelik sektör kılavuzları hazırlanarak tesislerle paylaşılmıştır. Bu sayede tesislerin, İRD sisteminin uygulamasına karşı olası çekincelerinin en baştan dikkate alınması sağlanmaktadır.

Türkiye'deki MRV sisteminin yönetim ve geliştirilmesi amacıyla T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın personeli için kapasite geliştirme faaliyetleri düzenlenmekte, ayrıca MRV konusunda ve diğer ilgili konularda (örneğin emisyon ticareti sistemi) bilgi aktarımı yapılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
İklim Değişikliği Dairesi Başkanlığı
iklim@csb.gov.tr

www.csb.gov.tr
www.iklim.gov.tr
www.carbon-turkey.org

Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması Konusunda Kapasite Geliştirme Projesi

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation,
Building and Nuclear Safety

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

of the Federal Republic of Germany

This project is part of the International Climate Initiative (ICI). The German Federal Ministry for the Environment,
Nature Conservation, Building and Nuclear Safety (BMUB)
supports this initiative on the basis of a decision adopted by the German Bundestag